

8. vitéz Füri Mihály

urad. erdőmérnök, Némethad (Somogy vm.).

Csekonics gróf bevezető soraiban nagyon ígéri a tárgyilagos-ságot, s a kandalló előtti társaságba meghív minden erdőtulajdonost, vadászt, erdészt, bérlőt. Egy rendet azonban kifejejtett: a bérlővöket. Pedig ezek sokan vannak, sok területet levadásznak, nagypénzű emberek, jó felszerelésük, csak — tisztelet a kivételnek — nem mondhatók igazvadászoknak, inkább tölténfogyasztóknak s vadpusztítóknak, mert terítékükből elég sok jut a ragadozóknak.

A magyar vadászati kultúra kutatása közben *Csekonics gróf* rájön arra, hogy ilyen nincs is. Mátyás király idejében még magas a színvonala, de a török dúlás ezt is elpusztítja.

Lehet mégis magyar vadászskultúráról beszélni? Lehet, csak egy megfontolással! Előbbre való az élet, amelyet csak úgy lehet fenntartani, hogy kardot ragad a magyar, s védi nemcsak a saját hazáját, hanem a nyugati kultúrát is. Hogy közben a mienk elvész s a másé megmaradt, bizony az a mi tragédiánk. Így azután jöhet az összehasonlítás a költői nyelvű szarvasbika-leírás s egy olyan kiszólás közt, amely valóban nem mutat vadászati kultúrára.

Bizony, én is voltam már olyan vadász kíséretében, aki a vadat dögnek titulálta, pedig nem is volt kisműveltségű ember, s kapkodhattam a fejem a válogatott vadász kifejezések hallatán, de nem jutott eszembe, hogy a magyar vadászskultúra csorbát szenved, legfeljebb az az úr nem volt vadászati szempontból kulturált. Ilyen esetekből nem lehet tehát megállapítani azt, hogy a vad pusztítása, a gyilkolási vágy, a mértéktelen puskázás magyar tulajdonság.

A magyar nép vadgyűlöletét az okozott károkból keresi *Csekonics gróf*. Ha csak ezen fordul meg a vadászati kultúra, akkor rendben is van, mert a kár kiküszöbölése sem olyan lehetetlen. De kétlem, hogy más náció, csupa vadszeretetből, lemondana a kár megtérítéséről.

Húsz éves gyakorlatom alapján állíthatom, hogy a vadkár elintézése nem is annyira a hozzáértésen, mint inkább a *megértésen* fordul meg. Mert ha nem adok alkalmat arra, hogy a jogi vita során politikát csináljanak a vadkárból s éket verjenek a vadászok és nép közé, akkor sokkal olcsóbban lehet minden kárt megúszni. Sok alkalmam volt tapasztalni, hogy a törvény előírta bizottság nem esett túlzásba, csak azt nem szabad kívánni, hogy kár esetén annak kis hányadára szorítsuk le a megtérítést.

Apróvadkár csak a fácán esetében jelentékeny, de csak ha a tengeri elvetések nem őriztetjük a területet, mert akkor nem 12%-os a kár, hanem az egész termés veszélyben van.

A csülkösvad kipusztítását követelőket sajnálni kell, de ne essünk kétségbe, mert nem sokan lehetnek, s éppen ezért kár megemlíteni. Olyan területen van működési köröm, ahol tömegével van csülkösvad, mégsem jut egyetlen szomszédos kartársamnak sem az eszébe, hogy „totális kilövés“-t javasoljon! Soha nem szabad azonban az erdősítés sikertelenségét csak a vadkárosítás számlájára írni, hanem a pótlásokat végre kell hajtani, s akkor feltétlen lesz erdő.

Az erdőmérnöki szakosztály órarendjének a vizsgálata során valami hiba történt, mert vadászat és fegyvertan, általános növénytan és növényrendszertan, növénykörtan, erdészeti állattan, erdővédelemtan, mind olyan tárgyak, amelyek eredményes tanulmányozása nélkül, nem lehet senki erdőmérnök, bár ezek nem szerepelnek a *Csekonics gróf* felsorolta — nyilván csak az egyik félévet felölelő — órarendben.

Hogy belőlünk csak mérnök, csak vadász, csak erdőgazda tökéletes mértékben nem telhetik ki, az természetes, de hogy mindhármát harmóniába hozzuk, szent törekvésünk.

Az erdőtiszti kiképzés kettéválasztása talán valóban a fejlődést szolgálná, de úgy megoldani, amint szeretők, aligha lehetséges. De nem is olyan nagy munkakör a vadászat, hogy kimerítse egy erdőmérnök képességét, mert akkor hol marad az erdő a maga hatalmas munkaterületével? És mi lesz azzal a sok vadással, aki képesítés nélkül vallja magát igazvadásznak? Ha egy birtokos kezén olyan nagy erdőterület van, hogy az megbír csak vadászatra képesített szakembert is, s annak a kultúrája a kívánt mértéket meg is üti, úgyis ilyen szakembert alkalmaz a birtokos. De hol vagyunk mi gazdasági téren attól, hogy az erdővel kapcsolatos minden munkaterületre azoknak megfelelő képesítésű embereket alkalmazzunk? Elképzelhető az, hogy egy erdőgondnokságban külön legyen mérnök, erdőgazda, vadász? Egy ember helyett háromnak tud biztosítani ugyanaz a vagyon kenyeret? A mi viszonyaink között bizony ez nehéz dolog. Tagadhatatlan, hogy a vadászati kultúra előbbre jutna ilyen kiképzésű szakemberek alkalmazásával, de hát megbírja-e a magyar vadászat ezt a súlyos többletet? Megszűnne-e a bérlővése vadászati mód, amely megölelje a magyar vadászati kultúrának?

Meggyőződésem, hogy a magyar erdőtisztikar feladata magaslátán áll, s minden törekvése az, hogy mint igazvadász is megállja a helyét s munkájával elősegítse a magyar vadászati kultúrát.

